

Dansk Industri

Morten Eisensee

En fremmed flytter ind..

25.

sep.

18.

En fremmed flytter ind...

Overenskomstdækning af
udenlandske tjenesteydere i
Danmark

Hvad vil vi egentlig?

- Hvem er "vi"?
- Hvad vil "vi"?

Hvem er vi?

- Abstrakt:
  - ”Arbejdsgiverholdninger på sektorniveau”
    - Ikke nødvendigvis på hovedorganisationsniveau
    - ”Gerne noget, der *sådan nogenlunde* kan rumme de fleste andre DA-MO’er...
    - Råb lige op...
- Konkret:
  - Dansk Industri
  - Industriens Overenskomst

Hvad vil vi?

- Have flere medlemmer!
  - Det er det, vi lever af
  - Vi synes faktisk, at overenskomster er en god idé!
  - Vi synes, at vi er de bedste til at rådgive virksomheder om overenskomster

Det, vi lever af...

- Mjah, både og...
- Der er meget stor forskel på de virksomheder, der kommer ind
  - Fra døtre i store koncerner, hvor moderen har været etableret i Danmark i årevis
  - Til mindre virksomheder uden (anden) tilknytning til DK

Overenskomster er en god idé

- Synes I nu også det?
  - Ja, det gør vi faktisk...
- Når det er sagt...

De bedste til at rådgive?

- Det praktiske alternativ til indmeldelse:
  - Tiltrædelsesoverenskomst med få tilpasninger
- DVS:
  - I den ene eller den anden form, vil vi ofte selv have skrevet overenskomstgrundlaget...
- Når det er sagt...

Giver det mening for virksomheden?

- #1: Kunne en tiltrædelsesoverenskomst være et bedre alternativ?
  - FV 31. oktober 2014 (Solesi)
- #2: Det afhænger vel lidt af, hvornår vi mødes...
  - *Før, under eller efter* fremsættelse af krav om overenskomst?

Tiltrædelsesoverenskomst

- FV 31. oktober 2014 (*Solesi*):
  - *”Efter særskilt procedure og votering afgjorde opmanden, at den af klager påberåbte praksis i henhold til Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 82, hvorefter klager i tilfælde af en virksomheds påståede overenskomstbrud over for udenlandske arbejdstagere indtaler det samlede lønkrav for alle arbejdstagernes vedkommende ved faglig voldgift og herefter ikke søger bod pålagt i Arbejdsretten, ikke mod virksomhedens indsigelse kan videreføres i nærværende sag, da denne praksis ikke kan udledes af overenskomsten og dermed ikke kan gøres gældende på grundlag af den med virksomheden indgåede tiltrædelsesoverenskomst.”*

Giver det mening for virksomheden?

- #1: Kunne en tiltrædelsesoverenskomst være et bedre alternativ?
  - FV 31. oktober 2014 (Solesi)
- #2: Det afhænger vel lidt af, hvornår vi mødes...
  - *Før, under eller efter* fremsættelse af krav om overenskomst?

Før

- Vi ser det ganske ofte:
  - Ret få helt ud af det blå...
  - En del fra
    - Koncernrelationer
    - Underentreprise for større medlemmer

Før

- Fordele og ulemper:
  - Godt at være tidligt ude
    - Nemmere at håndtere overenskomstovervejelser **FØR** krav
    - Bedre grundlag for reel drøftelse
  - Vi har **INGEN** alternativer til ”overenskomsten”
    - Vores rådgivning kan ikke være upartisk

Under

- Typesituation

- Når en virksomhed er blevet mødt med et overenskomstkrav er det en naturlig overvejelse...
- Effektiv afskæring af *ønske* om selvstændig overenskomst

- MEN:

- HO: Problem ift. støtteforbuddet i Hovedaftalens § 2, stk. 6
- Modif: Bilag 8 til Industriens Overenskomst (pkt. A, nr. 5)

Hovedaftalens § 2, stk. 6

”Under arbejdskonflikt mellem parterne i nærværende overenskomst eller deres medlemmer og udenforstående arbejdstager- eller arbejdsgiverorganisationer eller virksomheder må støtte til den udenforstående ikke ydes af nogen ved denne overenskomst forpligtet part. Som udenforstående betragtes ikke den organisation eller virksomhed, der indmelder sig i en af hovedorganisationerne eller i en under disse organiseret forening, idet det dog er en forudsætning, at der ikke inden indmeldelsen er etableret arbejdsstandsning, eller at sådan ikke efter forgæves forhandling er klart bebudet.”

Bilag 8, pkt. A, nr. 5

”Hvor en udenlandsk virksomhed er involveret i entreprise for en DI-medlemsvirksomhed, og hvor den pågældende virksomhed ikke er overenskomstdækket, tilstræber DI/CO ligeledes en forhandlingsløsning for at undgå, at kollektive kampskridt iværksættes.

Parterne er enige om i sådanne situationer, at virksomheden kan optages i Dansk Industri eller i en anden under DA hørende medlemsorganisation, sely om en konflikt er bebudet eller varslet. Såfremt konflikten er etableret, gælder Hovedaftalens § 2, stk. 6.

Efter

- En (potentiel) konflikt, har ført til
  - Selvstændig overenskomst eller
  - Tiltrædelsesoverenskomst
- Ingen hindring for indmeldelse, MEN:
  - OBS: Ret/pligt til tilpasning, jf. Industriens Overenskomst § 48

Industriens Overenskomst § 48

Stk. 1. Virksomheder, som ved deres optagelse i DIO I har overenskomst med et eller flere fagforbund inden for CO-området, hvad enten overenskomsten er en særoverenskomst, en tiltrædelsesoverenskomst eller en lokalaftale, omfattes, uden særlig opsigelse af en sådan overenskomst, af Industriens Overenskomst fra tidspunktet for optagelsen.

Stk. 2. Der optages snarest efter virksomhedens optagelse i DIO I tilpasningsforhandlinger med det formål at udforme eventuelle lokale aftaler på en sådan måde, at bestående overenskomstforhold ikke forrykkes som helhed.

Trouble in Paradise?

- ”Hvis det er så let, hvor kommer så sagerne fra...”
- Tvang i forbindelse med indmeldelse?
- Ingen (reel) mulighed for lokal fravigelse af overenskomsten
- Hvad med de uorganiserede?

”Buhu, det er svært...”

- ”Vi kender overenskomsten”
- MEN:
  - Den er svær at oversætte
  - Vi får ikke just kredit for tidligere sager...
- Overenskomsten er under pres!
  - EU-retten
  - Kollektiv arbejdsret
  - Samfundsudviklingen

Tvang?

- Kan den udenlandske arbejdsgiver *efter omstændighederne* frigøre sig fra overenskomster som følge af ulovlig tvang?
  - Tiltrædelsesoverenskomsten?
  - Hovedoverenskomsten?
- Mjah, bum, bum, måske (måske ikke)...
  - Arbejdsrettens dom af 8. december 2017 (*Solesi*)

Solesi – tvang?

”Arbejdsretten lægger efter bevisførelsen til grund, at der frem til overenskomstindgåelsen pr. 3. december 2013 var forhandlinger mellem parterne, og at indklagede var bistået af advokat. Klager fremsendte under forløbet andet konfliktvarsel, men der blev indgået overenskomst, uden at nogen konflikt blev etableret, idet konfliktvarslet blev suspenderet, så længe der blev forhandlet. Presset mod Solesi kom først og fremmest fra bygherre og hovedentreprenør. Underskriften fra Solesi fremkom endvidere på baggrund af, at hovedentreprenøren lovede at kompensere Solesi for dennes merudgifter.”

Ingen REEL mulighed for fravigelse

- Industriens Overenskomst (m.fl.) åbner mulighed for lokal fravigelse
- Måske:
- Industriens Overenskomst § 8, stk. 7:
  - *”Der er adgang til ved lokalaf tale at supplere og fravige bestemmelserne i overenskomstens kapitler 1, 3, 4 og 10. Sådanne lokalaf taler skal være skriftlige og kan alene indgås med en tillidsrepræsentant, der er valgt efter de i overenskomsten gældende regler.”*
- Er det overhovedet i overensstemmelse med den negative foreningsfrihed?

Hvad med de uorganiserede???

- Problem:
  - Bod for brud afregnes til forbundet
  - Forbundet er *foreningsretligt* forpligtet til at afregne til *medlemmerne*
- Igen er foreningsfriheden i spil..
- Og igen er *Solesi* i spil...

Hvad med de uorganiserede???

- Arbejdsrettens dom af 8. december 2017 (*Solesi*)
  - *"Indklagede har gjort gældende, at det vil være i strid med artikel 11 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og artikel 12 i Charteret, hvis 3F kan berige sig på de uorganiserede arbejderes bekostning. De uorganiserede medarbejdere har netop ønsket ikke at være medlem af 3F. Bodene i forhold til de uorganiserede arbejdstagere skal derfor betales direkte til disse, mens kun den del, der vedrører de organiserede, skal betales til 3F. Arbejdsretten bemærker hertil, at det er den udenlandske tjenesteyder, der i situationer som den foreliggende pålægges til fagforbundet at betale en bod, der indeholder den besparelse, som virksomheden har haft i kraft af underbetalingen, med tillæg af et pønalt element. Et af de grundlæggende hensyn bag reglerne - at undgå social dumping - vil ellers ikke kunne opnås."*